

Varėnos rajono savivaldybės šilumos ūkio specialiojo plano atnaujinimas

Konkretizuoti sprendiniai

Varėnos rajono savivaldybės administracija

Planavimo dokumentų rengėjas: **Nomine Consult, UAB**

Projekto Nr. EN25009

Nomine Consult UAB
J. Tumo - Vaižganto 8 - 1
01108 Vilnius
info.lt@nomineconsult.com

Nomine Consult OÜ
Akadeemia tee 21/3
12618 Tallinn
info.ee@nomineconsult.com

Teritorijų planavimo dokumentą parengusių specialistų sąrašas:

Eil. Nr.	Pareigos	Vardas Pavardė
1.	PV	Gintvilė Žvirblytė (atestato Nr. TVP 0024)
2.		Eglė Biekšienė
3.		Saulius Naudžiūnas

Turinys

1. Varėnos rajono savivaldybės šilumos ūkio plėtros ilgalaikiai tikslai, uždaviniai ir siektini rodikliai.....	7
2. Varėnos rajono suskirstymas šilumos vartotojų teritorijomis.....	9
3. Aprūpinimo šiluma būdų ir (arba) naudotinų kuro bei energijos rūšių šilumos gamybai šilumos vartotojų teritorijose reglamentas.....	10
4. Šilumos ūkio inžinerinės infrastruktūros plėtros ir modernizavimo sprendiniai....	13
5. Plano sprendinių įgyvendinimas.....	14
6. Bendrieji reikalavimai planuojant, projektuojant ir statant šilumos gamybos ir tiekimo inžinerinės infrastruktūros statinius.....	16
7. Grafinė dalis.....	21
8. Naudoti šaltiniai.....	22

Santrumpos

Santrumpa	Paaškinimas
CŠT	Centralizuotas šilumos tiekimas
ES	Europos Sąjunga
KD _{2,5}	Mažesnės nei 2,5 mikronų aerodinaminio skersmens kietosios dalelės
KE	Kondensacinis ekonomizeris
LR	Lietuvos Respublika
NO _x	Azoto oksidai
NŠG	Nepriklausomas šilumos gamintojas
Planas	Varėnos rajono savivaldybės šilumos ūkio specialiojo plano atnaujinimas
SLD	Statybą leidžiantys dokumentai
SPAV	Strateginis pasekmių aplinkai vertinimas
TPDRIS	Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinė sistema
VERT	Valstybinė energetikos reguliavimo taryba
VŠK	Vandens šildymo katilas

Bendrieji duomenys apie Planą

Plano pavadinimas: Varėnos rajono savivaldybės šilumos ūkio specialiojo plano atnaujinimas

Planavimo organizatorius: Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktorius.

Rengimo pagrindas: Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2024 m. rugsėjo 24 d. sprendimas Nr. T-X-449 „Dėl Varėnos rajono šilumos ūkio specialiojo plano keitimo“

Planuojama teritorija: Varėnos rajono savivaldybės teritorija

Teritorijų planavimo rūšis ir lygmuo: savivaldybės lygmens specialiojo teritorijų planavimo dokumentas.

Planavimo tikslai:

1. įgyvendinant Nacionaliniame pažangos plane nustatytus sprendinius ir priemones, suformuoti ilgalaikes savivaldybės šilumos ūkio modernizavimo ir plėtros kryptis, siekiant užtikrinti tvarų, saugų, patikimą ir nepertraukiamą šilumos tiekimą vartotojams pagrįstomis būtinosiomis sąnaudomis, neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai;
2. suderinti valstybės, savivaldybės, energetikos įmonių, fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių interesus aprūpinant vartotojus šiluma ir energijos ištekliais šilumos gamybai;
3. reglamentuoti aprūpinimo šiluma būdus ir (arba) naudotinas kuro bei energijos rūšis šilumos gamybai šilumos vartotojų teritorijose;
4. numatyti preliminarias investicijų apimtis, finansavimo poreikį ir finansavimo šaltinius į šilumos ūkio plėtrą ir modernizavimą.

Planavimo uždaviniai:

1. Plėtoti šilumos ūkio inžinerinę infrastruktūrą ir numatyti jos plėtrai reikalingas teritorijas (zonas);
2. Numatyti arba, vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatomis, nustatyti šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonas;
3. numatyti motyvuotai pagrįstas vietas ir plotus žemei visuomenės poreikiams paimti;
4. numatyti šilumos ūkio inžinerinei infrastruktūrai funkcionuoti reikalingus servitutus;
5. numatyti šilumos ūkio inžinerinės infrastruktūros statinių išdėstymą;
6. numatyti atsinaujinančių išteklių naudojimo plėtrą;
7. nurodyti galimus ir alternatyvius šildymo būdus kiekvienai teritorijai, kad būtų patenkinami šios teritorijos vartotojų šilumos poreikiai;
8. reglamentuoti alternatyvius šildymo būdus, naudotinas kuro bei energijos rūšis šilumos gamybai šilumos vartotojų teritorijose (zonose).

Plano rengimo etapai: parengiamasis, rengimo ir baigiamasis etapai.

Visuomenės informavimo tvarka: bendroji teritorijų planavimo dokumentų viešinimo procedūrų tvarka.

Varėnos rajono savivaldybės šilumos ūkio specialiojo plano atnaujinimas. Konkretizuoti sprendiniai

Vadovaujantis LR Vyriausybės 2014 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. 1467 „Dėl Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, atliekamos **strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūros**.

Planavimo dokumento Nr. TPDRIS sistemoje: S-RJ-38-24-1421.

1. Varėnos rajono savivaldybės šilumos ūkio plėtros ilgalaikiai tikslai, uždaviniai ir siektini rodikliai

Šio Plano sprendiniais nustatomi Varėnos rajono savivaldybės šilumos ūkio plėtros ilgalaikiai tikslai, uždaviniai, priemonės ir siektini rodikliai atitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 8 d. nutarimu Nr. 1064 patvirtintos 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos Energetikos plėtros programos nuostatas. Plano sprendiniai atliepia Programos 6.3 ir 6.5 uždavinius, nukreiptus į atsinaujinančių energijos išteklių dalies didinimą šilumos gamyboje, energijos vartojimo efektyvumo didinimą tiek centralizuoto šilumos tiekimo, tiek decentralizuotose šildymo sistemose, šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų mažinimą bei energijos nepritekliaus rizikos mažinimą gyventojams. Taip pat Plano sprendiniais numatytos CŠT sistemų modernizavimo, tinklų atnaujinimo, šilumos gamybos įrenginių efektyvumo didinimo ir AEI integracijos priemonės atitinka Programoje numatytas pažangos priemones: 03-001-06-03-04, 03-001-06-03-05 ir 03-001-06-05-01.

Vadovaujantis Šilumos ūkio įstatymo 8 straipsnio 1 punktu, Šilumos ūkio specialiajame plane nustatomos priemonės, kuriomis savivaldybės institucija užtikrins, kad 2030 metais savivaldybės teritorijoje tiekiamos šilumos energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių ir atliekinės šilumos, dalis šilumos energijos balanse sudarys ne mažiau kaip 90 procentų, o namų ūkiuose atsinaujinančių energijos išteklių dalis šildymui sunaudojamų energijos išteklių balanse sudarys ne mažiau kaip 80 procentų, taip pat kad 2040 metais savivaldybės teritorijoje namų ūkiuose atsinaujinančių energijos išteklių dalis šildymui sunaudojamų energijos išteklių balanse sudarys ne mažiau kaip 100 procentų.

Varėnos rajono savivaldybės teritorijoje centralizuotai tiekiamos šilumos energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių ir atliekinės šilumos, dalis šilumos energijos balanse jau sudaro 100 procentų. Siekiant didinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį šildymui sunaudojamų energijos išteklių balanse namų ūkiuose, Planu numatoma skatinti centralizuoto šilumos tiekimo plėtrą.

Varėnos rajono savivaldybės šilumos ūkio plėtros ilgalaikiai tikslai:

1. Užtikrinti tvarų, saugų, patikimą ir nepertraukiamą šilumos tiekimą vartotojams pagrįstomis būtinosiomis sąnaudomis, neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai
2. Mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro
3. Mažinti aplinkos oro taršą
4. Mažinti poveikį klimato kaitai

Varėnos rajono savivaldybės šilumos ūkio plėtros ilgalaikių tikslų įgyvendinimui šiame Plane numatyti uždaviniai, priemonės ir rodikliai pateikti žemiau.

1. Uždavinys: Išlaikyti atsinaujinančių energijos išteklių (AEI) dalį centralizuotame šilumos tiekime

Priemonės:

- 1.1. Palaipsniui modernizuoti CŠT katilines, diegiant didelio efektyvumo įrenginius, naudojančius AEI.
- 1.2. Skatinti atliekinės šilumos ir (ar) saulės energijos integravimą į CŠT sistemas.

Rodikliai:

- AEI dalis kuro balanse CŠT sistemose, % (išlaikyti kuro balansą artimą 100 %)
- efektyvaus centralizuoto šilumos tiekimo sistemų skaičius.

2. Uždavinys: Didinti AEI dalį namų ūkių šildymui

Priemonės:

- 2.1. Aprūpinimo šiluma reglamentu skatinti individualių namų bei daugiabučių prijungimą prie efektyvių ir AEI naudojančių CŠT.
- 2.2. Skatinti savivaldybės valdomų pastatų jungimą prie CŠT.
- 2.3. Nustatyti aprūpinimo šiluma reglamentą, ribojantį taršaus ir (ar) iškastinio kuro naudojimą šildymui CŠT zonose.
- 2.4. Skatinti AEI technologijų diegimą (šilumos siurbliai, saulės kolektoriai) ten, kur prijungimas prie CŠT negalimas.

Rodikliai:

- AEI dalis namų ūkių sunaudojamos šilumos balanse, % (2030 m.: ≥80 %; 2040 m.: 100 %)
- Naujai prijungtų prie CŠT pastatų plotas, m²

3. Uždavinys: Didinti energijos vartojimo efektyvumą

Priemonės:

- 3.1. Atnaujinti senus CŠT tinklus, mažinant šilumos nuostolius.
- 3.2. Diegti modernius šilumos punktus ir šilumos vartojimo reguliavimo priemones.
- 3.3. Įdiegti išmaniąją šilumos apskaitą.
- 3.4. Skatinti pastatų renovaciją bei energinio efektyvumo priemonių diegimą.

Rodikliai:

- Atnaujintų CŠT tinklų ilgis, m
- Vidutiniai šilumos nuostoliai CŠT tinkluose, %
- Pastatų, kuriuose įdiegti reguliavimo įrenginiai, dalis, %

4. Uždavinys: Didinti CŠT vartotojų skaičių ir sistemų apkrovą

Priemonės:

- 4.1. Praplėsti centralizuoto šilumos tiekimo zonas, įtraukiant tankiai užstatytas teritorijas.
- 4.2. Riboti atsijungimą nuo CŠT.
- 4.3. Privalomai vertinti modernizuojamų savivaldybės pastatų prijungimo prie CŠT galimybes.
- 4.4. Skatinti daugiabučių ir viešųjų pastatų jungimą prie CŠT sistemų.

Rodikliai:

- Prijungtų vartotojų skaičius per metus, vnt.
- Vidutinis šilumos poreikio tankis tinkluose, MWh/m/metus
- CŠT zonose prijungtų pastatų dalis, %

2. Varėnos rajono suskirstymas šilumos vartotojų teritorijomis

Šilumos vartotojų teritorijos (zonos) apibrėžiamos **Varėnos m., Matuizų k., Naujųjų Valkininkų k., Užuperkasio k., Merkinės mstl., Vilkiautinio k., Perlojos k. ir Senosios Varėnos k.** teritorijose su esamomis centralizuoto šilumos tiekimo sistemomis. Likusi Varėnos rajono savivaldybės teritorijos dalis sudaro vieną šilumos vartotojų teritoriją – necentralizuotą zoną.

Panočių k. teritorijoje centralizuoto šilumos tiekimo (CŠT) šilumos vartotojų zonos nenustatomos, kadangi Panočių k. CŠT sistema centralizuotai šiluma aprūpina tik po kelis viešosios paskirties pastatus. Pagal teritorijų planavimo dokumentuose pateiktą informaciją Panočių k. teritorijoje nenumatoma intensyvaus užstatymo plėtra, todėl nėra pagrindo formuoti CŠT šilumos vartotojų zonų ir planuoti CŠT plėtros.

Nustatytos šilumos vartotojų teritorijų ribos pažymėtos grafinėje Plano dalyje (brėžiniuose).

Šilumos vartotojų teritorijoms taikomas aprūpinimo šiluma būdų ir (arba) naudotinių kuro bei energijos rūšių šilumos gamybai šilumos vartotojų teritorijose reglamentas

(toliau – Šilumos reglamentas) pateikiamas šio aiškinamojo rašto 3 skyriuje ir grafinėje Plano dalyje (brėžiniuose).

3. Aprūpinimo šiluma būdų ir (arba) naudotinių kuro bei energijos rūšių šilumos gamybai šilumos vartotojų teritorijose reglamentas

Vadovaujantis Šilumos ūkio įstatymo 8 straipsniu ir Šilumos ūkio specialiųjų planų rengimo taisyklių 10.3 papunkčiu ir planavimo tikslais, Planu nustatomas aprūpinimo šiluma būdų ir naudotinių kuro bei energijos rūšių šilumos gamybai reglamentas, taikomas šilumos vartotojų teritorijoms. Šilumos reglamente nurodomi galimi ir alternatyvūs šildymo būdai, siekiant tenkinti šilumos vartotojų poreikius pagrįstomis būtinosiomis sąnaudomis, neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai.

Varėnos rajono savivaldybės teritorijoje nustatytas dviejų tipų Šilumos reglamentas:

1. **CŠT zona** (šiluma centralizuotai aprūpinamų šilumos vartotojų teritorijos);
2. **Perspektyvinė CŠT zona** (perspektyvoje šiluma centralizuotai aprūpinamų šilumos vartotojų teritorijos);
3. **Necentralizuota zona** (šilumos vartotojų teritorijos, kuriose šiluma gaminama vietiniuose įrenginiuose).

Rengiant šilumos reglamentą, buvo įvertintos nuo 2024 m. spalio 1 d. įsigaliojusios Aplinkos oro apsaugos įstatymo nuostatos, įskaitant 10 straipsnio 8 dalyje numatytą galimybę savivaldybės teritorijoje apriboti ar uždrausti tam tikrų rūšių kuro naudojimą, bei 13 straipsnio 6 dalyje nustatytą draudimą deginti kietąjį iškastinį kurą. Remiantis Varėnos rajono teritorijoje atliekama oro kokybės stebėseną, oro užterštumas $KD_{2,5}$ ir NO_2 neviršija PSO rekomenduojamų vienerių metų vidurkių, todėl šiuo metu teisinio pagrindo taikyti kuro naudojimo apribojimų nėra.

Aprūpinimo šiluma būdo bei naudojamo kuro šilumos gamybai reglamentas Varėnos rajono savivaldybės teritorijoje

	1. CŠT zona (centralizuotai šiluma aprūpinimų šilumos vartotojų teritorijos)
	1.1. Išduodant statybą leidžiančius dokumentus, numatomas aprūpinimas šiluma ir (arba) vėsoma iš centralizuoto šilumos tiekimo sistemos, išskyrus 1.2. ir 1.3. Šilumos reglamento punktuose numatytus atvejus. 1.2. Kai statinio prijungimas prie centralizuoto šilumos tiekimo sistemos negalimas dėl techninių galimybių, ekonominio nepagrįstumo ar teritorijoje taikomų ribojimų (pvz., nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos, aplinkosauginių ar žemės naudojimo apribojimų), šilumos tiekėjas pateikia raštišką atsisakymą su pagrindimu. Tokiu atveju numatomas vietinių šilumos ir (arba) vėsumos gamybos įrenginių įrengimas, pirmenybę teikiant atsinaujinančius energijos išteklius

	naudojantiems įrenginiams, kuriuose šiluma gaminama nedeginant kuro (pvz., šilumos siurbliams). 1.3. Išduodant statybą leidžiančius dokumentus pavieniams vienbučiams ar dvibučiams gyvenamiesiems namams, statytojas gali pasirinkti prisijungti prie CŠT sistemos ar įrengti vietinius šilumos ir (arba) vėsumos gamybos įrenginius, teikiant pirmenybę atsinaujinančius energijos išteklius naudojantiems įrenginiams, kuriuose nėra deginamas kuras. 1.4. Esamų CŠT vartotojų atsijungimas nuo CŠT laikomas neatitinkančiu specialiojo plano sprendinių, atsijungimas galimas šiam atvejui LR teisės aktų nustatyta tvarka.
	2. Perspektyvinė CŠT zona
	2.1. Rengiant teritorijų planavimo dokumentus ar išduodant statybą leidžiančius dokumentus naujų kvartalų statybai, rekomenduojama įvertinti techninį ir ekonominį aprūpinimo šiluma ir (arba) vėsuma iš centralizuoto šilumos tiekimo sistemos pagrįstumą. Jei centralizuotas aprūpinimas šiluma ekonomiškai pagrįstas ir techniškai galimas, numatomas aprūpinimas šiluma ir (arba) vėsuma iš centralizuoto šilumos tiekimo sistemos. 2.2. Esamų CŠT vartotojų atsijungimas nuo CŠT laikomas neatitinkančiu specialiojo plano sprendinių.
Likusi savivaldybės teritorija	3. Necentralizuota zona (šilumos vartotojų teritorijos, kuriose šiluma gaminama vietiniuose įrenginiuose)
	3.1. Šioje zonoje šiluma gaminama vietinėse katilinėse ir kituose šilumos gamybos įrenginiuose, taikomi tik bendri Lietuvos Respublikos teisės aktais numatyti apribojimai.

4. Bendrosios aprūpinimo šiluma būdo bei naudojamo kuro šilumos gamybai reglamento nuostatos ir rekomendacijos

- 4.1. Vadovaujantis LR aplinkos oro apsaugos įstatymo 3 straipsniu, Šilumos reglamentu siekiama užtikrinti, kad didinant gyventojų tankumą teritorijose, kuriose galima užtikrinti centralizuotą šilumos tiekimą, nauji šilumos vartotojai šilumos energija būtų aprūpinami centralizuotai arba šilumos energijos gamybai naudotų netaršias šilumos gamybos technologijas (elektros, saulės ar geoterminei energijai);
- 4.2. Vadovaujantis LR šilumos ūkio įstatymo 8 straipsnio 5 dalies nuostata, šilumos vartotojas gali pasirinkti norimą alternatyvią energijos ar kuro rūšį. Elektros, geoterminės energijos ir kiti ekologiškai švarūs šilumos šaltiniai tinkami naudoti visoje savivaldybės teritorijoje.

- 4.3. Visose šilumos vartotojų teritorijose (zonose), išskyrus necentralizuotą zoną, finansinėmis ir teisinėmis priemonėmis pirmiausia turi būti skatinamas prisijungimas prie CŠT sistemų. Vietinių netaršių šilumos gamybos technologijų, tokių kaip šilumos siurbliai, geoterminiai ir saulės šilumos sprendimai, skatinimas gali būti taikomas tik necentralizuotoje zonoje arba kitose zonose gavus šilumos tiekėjo atsisakymą prijungti prie CŠT sistemos. Šią nuostatą reikalinga įtraukti į savivaldybės rengiamas viešųjų ir daugiabučių pastatų renovacijos programas.
- 4.4. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo 4 straipsnio 3 dalimi ir siekiant įgyvendinti šio įstatymo 3 straipsnyje nustatytus aplinkos oro apsaugos prioritetus, Varėnos rajono savivaldybės taryba, nustačius Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) rekomenduojamo aplinkos oro užterštumo lygio viršijimą, privalo savivaldybės strateginiuose dokumentuose numatyti papildomas aplinkos oro kokybės valdymo priemones, įskaitant sprendimą apriboti arba uždrausti tam tikrų rūšių kuro naudojimą tose savivaldybės teritorijos dalyse, kuriose pagal aplinkos monitoringo duomenis viršijamos Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) rekomenduojamos $KD_{2,5}$ ar NO_2 metinės koncentracijos.
- 4.5. Esant rizikai viršyti PSO rekomenduojamą užterštumo lygį, gali būti taikomas reikalavimas, kad planuojant vietinius kietąjį kurą deginančius šilumos ir (ar) vėsumos gamybos įrenginius, statytojas privalėtų pateikti įvertinimą, pagrindžiantį, jog įrengus numatytą įrenginį (katilinę) nebus viršijamos ribinės ar rekomenduojamos aplinkos oro užterštumo vertės. Šilumos siurbliai, ypač oras-vanduo ir oras-oras tipo, eksploatacijos metu gali skleisti įvairaus dažnio garsą, įskaitant tiek įprastą triukšmą, tiek žemadažnį garsą ir infragarsą. Priklausomai nuo įrenginio galios, veikimo režimo, įrengimo vietos bei pastato konstrukcijos ypatybių, šie garsai gali būti juntami gyvenamosiose ar visuomeninėse patalpose kaip nuolatinis foninis triukšmas, vibracija ar spaudimo pojūtis. Triukšmo lygis patalpų viduje turi atitikti Lietuvos higienos normų HN 33:2026 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeniniuose pastatuose bei jų aplinkoje“ bei HN 30:2018 „Infragarsas ir žemadažnis garsas: ribiniai dydžiai gyvenamosiose, specialiosiose ir visuomeninėse patalpose“ reikalavimus. Todėl, planuojant šilumos siurbių, ypatingai didesnės galios, įrengimą šalia gyvenamosios ar visuomeninės paskirties pastatų, rekomenduojama atlikti akustinį vertinimą ar modeliavimą, įskaitant ir žemų dažnių komponentės analizę, siekiant užtikrinti, kad skleidžiamas garsas neviršytų nustatytų ribinių dydžių.
- 4.6. Vadovaujantis Šilumos ūkio įstatymo 29 straipsnio 4 punktu, šilumos vartotojai turi teisę nutraukti šilumos ir (ar) karšto vandens pirkimo-pardavimo sutartis ir atjungti viso pastato šildymo ir (ar) karšto vandens sistemos įrenginius nuo šilumos tiekimo sistemos, jeigu ši sistema neatitinka efektyvaus centralizuoto šilumos tiekimo sistemos reikalavimų ir šilumos vartotojams neužtikrinamas efektyvus centralizuotas šilumos tiekimas ir šilumos vartotojai pastato energinio naudingumo sertifikatu gali pagrįsti, kad

numatytas pastato apsirūpinimo šiluma ir (ar) karštu vandeniu iš atsinaujinančių išteklių energijos būdas užtikrins ne mažiau kaip 20 procentų didesnę šilumos tiekimo sistemos energinį naudingumą.

- 4.7. 2025 m. visos Varėnos rajono savivaldybės teritorijoje veikiančios CŠT sistemos atitinka efektyvios CŠT sistemos kriterijus, nustatytus LR šilumos ūkio įstatymu.
- 4.8. Vadovaujantis LR Šilumos ūkio įstatymo 29 straipsnio 4 punktu, daugiabučio namo šildymo ir (ar) apsirūpinimo karštu vandeniu būdas keičiamas Statybos įstatymo nustatyta tvarka remontuojant pastatą.

4. Šilumos ūkio inžinerinės infrastruktūros plėtros ir modernizavimo sprendiniai

Vadovaujantis aukščiau įvardintais Varėnos rajono savivaldybės šilumos ūkio plėtros ilgalaikiais tikslais ir uždaviniais, numatoma:

1. Išlaikyti esamas CŠT sistemas Varėnos m., Matuizų k., Naujųjų Valkininkų k.
2. Nors Varėnos m. CŠT katilinė yra geros techninės būklės, efektyvi ir tinkamai prižiūrima, du iš trijų pagrindinių biokuro katilų eksploatuojami daugiau kaip 20 metų. Toks įrenginių amžius didina technologinę ir eksploatacinę riziką (gedimų ir prastovų tikimybę, remonto poreikį, atsarginių dalių prieinamumo ir planinio atnaujinimo neapibrėžtumą), todėl numatomas katilų atnaujinimas arba keitimas, siekiant išlaikyti šilumos gamybos patikimumą ir efektyvumą be iškastinio kuro. Rengiant šilumos teikimo įmonės investicinį planą:
 - atlikti seniausių katilų techninės būklės įvertinimą (diagnostiką) ir parengti alternatyvų palyginimą (kapitalinis atnaujinimas arba keitimas);
 - pagal įvertinimo rezultatus suplanuoti ir įgyvendinti seniausių katilų atnaujinimą (arba keitimą) etapais, prioritetą teikiant įrenginiams, kurių eksploatacijos trukmė viršija 20 metų;
 - katilų atnaujinimo sprendinius derinti su šilumos poreikio pokyčiais (pastatų modernizacija, tinklų nuostolių mažinimas) ir finansavimo galimybėmis, užtikrinant, kad šilumos gamybos pajėgumai ir rezervavimas atitiktų realų poreikį;
 - atnaujinant (arba keičiant) katilus, kuro balanse išlaikyti esamą AEI dalį, t. y. planuoti sprendinius taip, kad šilumos gamybos kuras ir toliau būtų grindžiamas biokuru, įvertinant kitų AEI technologijų ir šilumos akumuliacinio sprendinių integravimo galimybes.
3. Siekiant sumažinti kietųjų dalelių emisijas į aplinkos orą ir užtikrinti atitiktį griežtėjantiems aplinkosauginiams reikalavimams, Varėnos m. katilinėje numatoma įdiegti papildomą dūmų valymo įrenginį – elektrostatinį filtrą.

4. Modernizuoti Naujųjų Valkininkų k. CŠT katilinę, parenkant optimalius biokurą ir (ar) kitus AEI naudojančius šilumos gamybos įrenginius, užtikrinant energijos gamybos efektyvumą ir teisės aktų reikalavimus atitinkančius išmetamųjų teršalų valymo sprendinius.
5. Numatyti etapais atnaujinti centralizuoto šilumos tiekimo tinklus Varėnos m., Matuizų k., Naujųjų Valkininkų k., Užuperkasio k., Merkinės mstl., Vilkiautinio k., Perlojos k., Panočių k., Senosios Varėnos k.
6. Numatyti naujų vartotojų prijungimo prie CŠT sistemų skatinimą, teikiant prioritetą savivaldybei pavaldžių viešųjų ir biudžetinių įstaigų pastatų prijungimui.
7. Užuperkasio k., Merkinės mstl., Vilkiautinio k., Perlojos k., Panočių k., Senosios Varėnos k. išspręsti centralizuoto šilumos tiekimo organizavimą ir inventorizuoti esamus šilumos perdavimo tinklus (vamzdynus ir priklausinius), atlikti jų kadastrinius matavimus bei įregistruoti teisės aktų nustatyta tvarka.
8. Nustatyti šilumos tinklų apsaugos zonas parengiant Varėnos rajono šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonų planą.
9. Savivaldybė, išduodama statybą leidžiantį dokumentą (SLD) naujai planuojamiems ar atnaujinamiems objektams, kuriems taikoma privaloma kaštų ir naudos analizė, užtikrina, kad statytojas prieš kreipdamasis dėl SLD būtų atlikęs objekto kaštų ir naudos analizę, ją pateikęs energetikos ministro įgaliotai institucijai ar įstaigai ir gavęs pritarimą dėl analizės atitikties nustatytai tvarkai; analizėje turi būti įvertintos atliekinės šilumos panaudojimo galimybės objekte ir (ar) už objekto ribų.

5. Plano sprendinių įgyvendinimas

Vadovaujantis LR šilumos ūkio įstatymo 8 straipsniu, Planas atnaujinamas ne rečiau kaip kas 10 metų, atsižvelgiant į šilumos ūkio plėtros priemones, tikslus ir uždavinius, taip pat šilumos gamybos ir perdavimo technologijų raidą, konkurencinę aplinką, šilumos gamybos kainų tendencijas, aplinkos užterštumo pokyčius ir kitus reikšmingus veiksnius. Planas privalo būti atnaujintas ne vėliau kaip per 15 mėnesių nuo šilumos ūkio plėtros priemonių patvirtinimo ar jų pakeitimų įsigaliojimo ir atitikti LR šilumos ūkio įstatymo 1 straipsnyje nurodytus tikslus ir uždavinius.

Vadovaujantis LR šilumos ūkio įstatymo 8¹ straipsniu, šilumos ūkio specialiojo plano sprendinių įgyvendinimas finansuojamas iš įvairių šaltinių. Šilumos ūkio modernizavimo ir plėtros priemonėms įgyvendinti numatoma naudoti Europos Sąjungos fondų lėšas, valstybės ir savivaldybės biudžetų asignavimus, šilumos tiekėjų bei kitų fizinių ir juridinių asmenų lėšas, taip pat kitas teisės aktų nustatyta tvarka gaunamas lėšas.

Įgyvendinant šio Plano sprendinius, turi būti pasinaudojama aktualiomis nacionalinėmis ir ES paramos programomis, skirtomis energetikos ir klimato kaitos švelninimo tikslams. Tarp pagrindinių finansavimo šaltinių identifikuojami ES struktūriniai fondai, administruojami per LVPA ir APVA, Klimato kaitos programos lėšos, taip pat ILTE

valdomos investicijų skatinimo priemonės. Atsižvelgiant į priemonių pobūdį, būtina užtikrinti savivaldybės biudžeto ir šilumos tiekėjų lėšų indėlį.

Varėnos rajono savivaldybė ir (ar) šilumos tiekėjai privalo užtikrinti trūkstamą bendro finansavimo dalį, reikalingą Plano sprendiniams įgyvendinti. Konkrečios šilumos gamybos šaltinių modernizavimo, šilumos tiekimo tinklų plėtros ir atnaujinimo priemonės turi būti detalizuojamos šilumos tiekėjų rengiamuose investicijų planuose, suderintuose su šio Plano sprendiniais ir galiojančių finansavimo programų reikalavimais.

Finansavimo šaltiniai ir jų derinimo būdai turi būti parenkami atsižvelgiant į planuojamų priemonių ekonominį pagrįstumą, įgyvendinimo prioritetus ir techninį pasirengimą. Prioritetas teikiamas priemonėms, kurios padeda didinti atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą, energijos vartojimo efektyvumą, šilumos tiekimo patikimumą ir paslaugų kokybę bei mažina poveikį aplinkos oro kokybei.

Vadovaujantis LR šilumos ūkio įstatymo 8² straipsniu, šilumos tiekėjas, siekdamas įgyvendinti šilumos ūkio specialiojo plano tikslus ir priemones, parengia dešimties metų šilumos ūkio plėtros investicijų planą ir teikia jį tvirtinti savivaldybės institucijai. Šilumos ūkio plėtros investicijų planas periodiškai atnaujinamas, užtikrinant, kad centralizuoto šilumos tiekimo sistema būtų laikoma efektyvia LR šilumos ūkio įstatymo 8³ straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytais terminais, bet ne rečiau kaip kas 3 metus ir iki einamųjų metų spalio 1 dienos teikiamas savivaldybės institucijai tvirtinti.

Taikant energijos vartojimo efektyvumo didinimo pirmumo principą, rekomenduojama parengti kvartalinės renovacijos investicinius planus, teikiant pirmenybę centralizuotai šiluma aprūpinamiems kvartalams.

Rengiant ar atnaujinant dešimties metų šilumos ūkio plėtros investicijų planus, rekomenduojama juos derinti su kvartalinės renovacijos investiciniais planais ir (arba) daugiabučių gyvenamųjų namų ir viešosios paskirties pastatų, esančių CŠT zonose arba netoli jų, renovavimo planais.

Vadovaujantis LR teritorijų planavimo įstatymu, šiuo specialiuoju teritorijų planavimo dokumentu patvirtinti sprendiniai, įskaitant šio Plano sprendiniais nustatytą Šilumos reglamentą, yra privalomi ir Teritorijų planavimo įstatymo nustatytais atvejais įgyvendinami išduodant statybą leidžiančius dokumentus (toliau – SLD); statytojas (užsakovas), teikdamas prašymą išduoti SLD, privalo projektiniuose pasiūlymuose ir (ar) kituose teisės aktuose nustatytuose dokumentuose pagrįsti numatomų sprendinių atitiktį teritorijų planavimo dokumentų sprendiniams, įskaitant šio Plano sprendiniais nustatyto Šilumos reglamento taikytinus reikalavimus ir jame numatytus vertinimus, o savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas, nagrinėdamas prašymą išduoti SLD, Statybos įstatymo nustatyta tvarka privalo patikrinti, ar pateikti projektiniai pasiūlymai neprieštarauja teritorijų planavimo dokumentų sprendiniams ir ar pateikti visi privalomi dokumentai.

Vadovaujantis LR aplinkos oro apsaugos įstatymu, Šilumos reglamentas turi būti sugriežtinamas, jeigu pagal LR aplinkos monitoringo įstatymą vykdomo aplinkos oro monitoringo duomenys rodo, kad savivaldybės teritorijoje ar jos dalyje viršytas Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) rekomenduojamas aplinkos oro užterštumo lygis.

Vadovaujantis LR aplinkos oro apsaugos įstatymo 4 straipsnio 3 dalimi, savivaldybės taryba tokiu atveju privalo numatyti papildomas aplinkos oro kokybės valdymo priemones savivaldybės strateginiuose plėtros ir (ar) veiklos planuose.

Papildomos priemonės gali apimti apribojimus šilumos gamybai naudojamo kuro rūšims ir (ar) šilumos gamybos įrenginių eksploatacijai tose teritorijose, kuriose nustatytas padidintas oro taršos lygis ar jautrus gyventojų sveikatos kontekstas. Tarp galimų priemonių – draudimas naudoti kietąjį kurą individualiose katilinėse, įpareigojimas naudoti tik netaršias šilumos gamybos technologijas arba privalomas prijungimas prie centralizuoto šilumos tiekimo sistemų.

Siekiant įgyvendinti Šilumos reglamente numatytas aplinkos oro kokybės valdymo nuostatas ir užtikrinti atitiktį LR aplinkos oro apsaugos įstatymo 4 straipsnio 3 daliai dėl Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) rekomenduojamų užterštumo lygių laikymosi, savivaldybė turi užtikrinti, kad būtų vykdomas pakankamai išsamus, teritoriniu ir laikiniu požiūriu reprezentatyvus oro monitoringo duomenų surinkimas bei jų apibendrinimas. Savivaldybės parengtoje aplinkos monitoringo ataskaitoje turi būti pateikiamas aiškus atskirų teritorijų oro kokybės įvertinimas, siekiant identifikuoti vietas, kuriose būtina taikyti papildomas šilumos gamybai naudojamo kuro reguliavimo priemones pagal Aplinkos oro apsaugos įstatymą.

Rekomenduojama savivaldybės strateginiuose dokumentuose numatyti gyventojų informavimo priemones apie galimus teisinius ribojimus, siekiant skatinti atsisakyti kietojo iškastinio kuro naudojimo individualiuose šildymo įrenginiuose, ypač tankiau apgyvendintose teritorijose.

6. Bendrieji reikalavimai planuojant, projektuojant ir statant šilumos gamybos ir tiekimo inžinerinės infrastruktūros statinius

Rengiant šilumos gamybos ir tiekimo inžinerinės infrastruktūros teritorijų planavimo dokumentus, atsižvelgiant į šių dokumentų rengimo lygmenį, mastelį ir tikslus, ir (arba) statinių projektus taikyti šiuos reikalavimus:

- Numatyti šilumos ūkio inžinerinės infrastruktūros statinių ir (ar) teritorijų apsaugos zonas, nurodyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas; Nustatant specialiąsias žemės naudojimo sąlygas vadovautis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu.
- Numatyti inžinerinius komunikacinius koridorius statinių prijungimui prie esamų inžinerinių tinklų, techninio projekto ruošimui gauti prisijungimo prie inžinerinių tinklų sąlygas. Išlaikyti vertikalius ir horizontalius atstumus nuo esamų inžinerinių statinių. Esant būtinybei numatyti trukdančių statybai veikiančių inžinerinių tinklų iškėlimą.
- Planuojant, projektuojant, rekonstruojant ir statant šilumos gamybos ir tiekimo inžinerinės infrastruktūros statinius saugomose teritorijose, jų apsaugos zonose,

gamtos paveldo objektų teritorijose ir kitose teritorijose, kurioms taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, privaloma vadovautis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymu, konkrečios saugomos teritorijos nuostatais, apsaugos reglamentais, tvarkymo planais ir kitais tai teritorijai taikomais teisės aktais.

- Šilumos ūkio inžinerinės infrastruktūros plėtra saugomose gamtinėse teritorijose planuojama tik tais atvejais, kai ji leidžiama pagal konkrečiai teritorijai taikomą teisinį režimą, nėra draudžiama specialiųjų žemės naudojimo sąlygų ir gali būti įgyvendinama nedarant neleistino neigiamo poveikio saugomoms gamtos vertybėms, kraštovaizdžiui, reljefui, hidrografiniam tinklui ir buveinėms.

- Gamtos paveldo objektų teritorijose šilumos ūkio inžinerinė infrastruktūra neplanuojama, jeigu tokie darbai ar statyba patenka į Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytus draudimus.

- Esamos šilumos ūkio infrastruktūros eksploatavimas, remontas, rekonstravimas ar modernizavimas saugomose gamtinėse teritorijose galimas tik tiek, kiek tokia veikla neprieštarauja konkrečiai teritorijai nustatytam apsaugos režimui ir yra vykdoma pagal išduotus specialiuosius saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimus, kai jų išdavimas teisės aktuose numatytas.

- Planuojant, projektuojant, rekonstruojant ir statant šilumos ūkio inžinerinę infrastruktūrą kultūros paveldo objektų, kultūros paveldo vietovių teritorijose ir jų apsaugos zonose, privaloma vadovautis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu, Paveldo tvarkybos reglamentu PTR 2.13.01:2022 „Archeologinio kultūros paveldo tvarkyba“ ir kitais kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais.

- Kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose bei jų apsaugos zonose šilumos ūkio inžinerinės infrastruktūros statiniai ir inžineriniai tinklai planuojami tik laikantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų ir tik tais atvejais, kai tokia veikla nedaro žalos kultūros paveldo objekto ar vietovės vertingosioms savybėms.

- Jeigu šilumos ūkio infrastruktūros plėtra planuojama kultūros paveldo objektų teritorijose, jų apsaugos zonose ar saugomose teritorijose, projektavimo ir statybos metu turi būti gauti ir įgyvendinti specialieji paveldosaugos reikalavimai ir (ar) specialieji saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimai, kai tokių reikalavimų išdavimą numato Statybos įstatymas.

- Urbanistinėse vietovėse, dvarų sodybų teritorijose ir kituose kultūros paveldo objektuose, kurių vertingųjų savybių pobūdis yra archeologinis, šilumos ūkio inžinerinės infrastruktūros plėtra galima tik numatant archeologinių tyrimų atlikimą teisės aktų nustatyta tvarka, kai planuojami žemės judinimo darbai.

- Rekomenduojama planuojamoje teritorijoje įsivertinti inžinerines geologines sąlygas.

- Rengiant šilumos gamybos ir tiekimo inžinerinės infrastruktūros teritorijų planavimo dokumentus ir (arba) statinių projektus, privaloma įvertinti LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 109 straipsnio nuostatas, numatančias, kad

aprobuotų atviru kasybos būdu (nuo žemės paviršiaus karjeriais) išgaunamų žemės gelmių išteklių telkiniuose yra taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, kuriose draudžiama statyti statinius, įrengti įrenginius, tiesti inžinerinius tinklus (išskyrus statinius, įrenginius ar inžinerinius tinklus, skirtus šių telkinių eksploatavimui).

- Teritorijoms, patenkančioms į vandenviečių apsaugos zonas yra taikomi LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 106 straipsnio reikalavimai, vandenviečių griežto režimo juostoje yra draudžiama bet kokia veikla, tiesiogiai nesusijusi su požeminio vandens paėmimu, gerinimu ir tiekimu.

- Jeigu planuojami ar projektuojami statiniai ar teritorijos patenka į esamų elektros tinklų apsaugos zonas, būtina vadovautis LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatomis (elektros tinklų apsaugos zonų dydis nustatomas vadovaujantis šio įstatymo 24 straipsniu; elektros tinklų apsaugos zonose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos (draudžiamos veiklos, veikloms taikomi ribojimai) nurodomos šio įstatymo 25 straipsnyje), Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklėmis, patvirtintomis Energetikos ministro 2011-12-20 įsakymu Nr. 1-309, ir Elektros tinklų apsaugos taisyklėmis, patvirtintomis Energetikos ministro 2010-03-29 įsakymu Nr. 1-93.

- Šilumos ūkio infrastruktūros statinių susikirtimai (prasilenkimai) bei gretimybė su inžineriniais tinklais turi būti sprendžiami žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose ir (ar) statybos projektuose. Iki teritorijų planavimo dokumentų rengimo pradžios būtina kreiptis į inžinerinius tinklus eksploatuojančią įmonę dėl planavimo sąlygų išdavimo, taip pat, prieš pradėdant rengti statinių projektus ir (ar) kitą projektinę dokumentaciją, rekomenduojama kreiptis į inžinerinius tinklus eksploatuojančią įmonę dėl techninių reikalavimų projektavimui išdavimo.

- Planuojant / projektuojant šilumos perdavimo tinklus šalia valstybinės reikšmės kelių būtina vadovautis Kelių įstatymo nuostatomis, kelių techninio reglamento KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“, Automobilių kelių juostos naudojimo inžineriniams tinklams kloti bendrųjų taisyklių BT ITK 09 reikalavimais. Gatvių raudonųjų linijų dydžiai bei kiti techniniai parametrai nustatyti statybos techniniame reglamente STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“. Numatomi nauji statiniai ir įrenginiai turi būti planuojami / projektuojami vadovaujantis Pritarimo projektui ar numatomi veiklai kelių apsaugos zonose tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2021 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. 3-353.

- Vadovautis Gaisrinės saugos normų teritorijų planavimo dokumentams rengti reikalavimais (patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2013 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. D1-995/1-312). Planuojant CŠT biokuro katilinių ir kitų šilumos gamybos bei tiekimu inžinerinės infrastruktūros statinių statybą, rekonstravimą ar modernizavimą, įvertinti jų aprūpinimo gaisrams gesinti reikalingu vandeniu poreikį ir galimus aprūpinimo lauko gaisrinio vandentiekio tinklais bei statiniais būdus. Lauko gaisrinio vandentiekio tinklų ir statinių poreikis, reikalingas vandens kiekis, gaisro gesinimo trukmė, tikėtinas vienu metu galinčių kilti gaisrų skaičius, vandentiekio patikimumas, tinklų skersmenys ir kiti techniniai sprendiniai

nustatomi rengiant statinių projektus, vadovaujantis Lauko gaisrinio vandentiekio tinklų ir statinių projektavimo ir įrengimo taisyklėmis.

- Planuojant teritorijas įvertinti ir atsižvelgti į Geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonas bei jose taikomus draudimus ir apribojimus, nustatytus Lietuvos Respublikos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu.

- Šalia geležinkelio neplanuoti objektų, kurie apsunkintų geležinkelio ar jo infrastruktūros objektų veiklą.

- Neplanuoti inžinerinių tinklų geležinkelių žemės sklypuose, taip pat viešosios geležinkelių infrastruktūros kelių ir jų įrenginių, geležinkelių paslaugų įrenginiams priskiriamų geležinkelio kelių ir jų įrenginių bei geležinkelio želdinių apsaugos zonose lygiagrečiai geležinkelio keliams. Būtinus geležinkelio kelių kirtimus planuoti kuo statesniu kampu, išlaikant norminiuose teisės aktuose nustatytus atstumus nuo geležinkelių infrastruktūros objektų, geležinkelio kelio statinių ir įrenginių.

- Planuojant teritorijas įvertinti ir atsižvelgti į viešosios geležinkelių infrastruktūros kelių ir jų įrenginių, geležinkelių paslaugų įrenginiams priskiriamų geležinkelio kelių ir jų įrenginių bei geležinkelio želdinių apsaugos zonas ir jose taikomus draudimus bei apribojimus, nustatytus Lietuvos Respublikos specialųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.

- Vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 22 straipsnio 2 dalimi, viešosios geležinkelių infrastruktūros kelių ir jų įrenginių, geležinkelių paslaugų įrenginiams priskiriamų geležinkelio kelių ir jų įrenginių bei geležinkelio želdinių apsaugos zonose Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme ar susisiekimo ministro nustatyta tvarka privalomas geležinkelių infrastruktūros savininko ar valdytojo pritarimas projektui ar numatomai veiklai.

- Rengiant šilumos ūkio inžinerinės infrastruktūros objektų statybos projektus ir kitus statybą ar veiklą pagrindžiančius dokumentus, turi būti įvertinta, ar planuojamai ūkinei veiklai taikomos Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytos poveikio aplinkai vertinimo ar atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo procedūros.

- Rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus ir statybos projektus turi būti įvertinama planuojamos infrastruktūros padėtis gamtinio karkaso, migracijos koridorių ir kitų ekologiškai jautrių teritorijų atžvilgiu, o sprendiniai parenkami taip, kad nebūtų bloginamas jų ekologinis vientisumas. Ypatingas dėmesys turi būti skiriamas Merkinės miestelio teritorijai, kuri pagal SPAV atrankos metu atliktą analizę yra ekologiškai jautrioje teritorijoje.

- Projektuojant šilumos ūkio inžinerinę infrastruktūrą, privaloma vadovautis Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių valstybės kadastro duomenimis, įvertinti paviršinių vandens telkinių apsaugos juostas ir zonas, taip pat nustatytas potvynių grėsmės ir rizikos teritorijas. Inžinerinės infrastruktūros sprendiniai turi būti parenkami taip, kad nebūtų didinama paviršinių vandenų taršos rizika, trikdomas natūralus vandens nuotėkis ar bloginama vandens telkinių būklė.

- Teritorijose, kuriose pagal potvynių grėsmės ir rizikos žemėlapius nustatyta potvynių tikimybė, inžinerinės infrastruktūros sprendiniai turi būti pagrindžiami

įvertinant užliejimo riziką ir numatant technines bei planavimo priemones šiai rizikai išvengti arba sumažinti.

- Teritorijose, esančiose arti Natura 2000 ar kitų saugomų teritorijų, sprendiniai turi būti parenkami taip, kad nebūtų didinamas poveikis saugomoms buveinėms, rūšims, vandens režimui, oro kokybei ar triukšmo aplinkai.
- Vadovautis kitais galiojančių normatyvinių dokumentų ir teisės aktų reikalavimais.

7. Grafinė dalis

Brėžinio Nr.	Planuojama teritorijos dalis	Mastelis
1	Varėnos miestas	1:5000
2	Merkinės miestelis	1:5000
3	Matuizų kaimas	1:5000
4	Naujųjų Valkininkų kaimas	1:5000
5	Užuperkasio kaimas	1:5000
6	Vilkiutinio kaimas	1:5000
7	Perlojos kaimas	1:5000
8	Panočių kaimas	1:5000
9	Senosios Varėnos kaimas	1:5000

8. Naudoti šaltiniai

1. Valstybės pažangos strategija „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. XIV-2466.
2. Nacionalinė klimato kaitos valdymo darbotvarkė, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. birželio 30 d. nutarimu Nr. XIV-490.
3. Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XI-2133 (Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. birželio 27 d. nutarimo Nr. XIV-2856 redakcija).
4. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas. Valstybės žinios. 1995, Nr. 107-2391.
5. Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas. TAR 2019-06-19, i. k. 2019-09862
6. Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymas. TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26481.
7. Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymas. TAR 2020-05-22, i. k. 2020-10869.
8. Šilumos ūkio specialiųjų planų rengimo taisyklės. Teisės aktų registras. 2015-10-07, i. k. 2015-14830.
9. Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. 1467 „Dėl Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
10. Geologinės informacijos naudojimo teritorijų planavime rekomendacijos, patvirtintos Lietuvos geologijos tarnybos direktoriaus 2010 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. 1-248 (Žin., 2010, Nr. 155-7925).
11. Lietuvos Respublikos erdvinės informacijos portalas.
12. Lietuvos Respublikos geologijos tarnyba. Naudingųjų iškasenų telkinių žemėlapis.
13. Lietuvos Respublikos geologijos tarnyba. Požeminio vandens vandenviečių su VAZ ribomis žemėlapis.
14. Lietuvos Respublikos Kultūros vertybių registras.
15. Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų valstybės kadastras.
16. Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 789; Prieiga internete: [789 Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano patvirtinimo](#)
17. Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 789 (TAR, 2021-10-06, Nr. 20951);

18. Varėnos rajono savivaldybės bendrasis planas patvirtintas Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2008 m. rugsėjo 23 d. sprendimu Nr. T-V-403 „Dėl Varėnos rajono bendrojo plano tvirtinimo“
19. Varėnos miesto bendrasis planas, patvirtintas Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2012 m. gruodžio 27 d. sprendimu Nr. T-VII-562 „Dėl Varėnos miesto bendrojo plano tvirtinimo“.
20. Varėnos miesto bendrojo plano korektūra, patvirtinta Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2016 m. rugsėjo 27 d. sprendimu Nr. T-VIII-427 „Dėl Varėnos miesto bendrojo plano korektūros tvirtinimo“. TPD Nr. T00079228.
21. Varėnos miesto bendrojo plano korektūra, patvirtinta Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2023 m. gruodžio 27 d. sprendimas Nr. T-X-186 „Dėl Varėnos miesto bendrojo plano korektūros patvirtinimo“
22. Varėnos rajono kraštovaizdžio tvarkymo specialusis planas patvirtintas Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2017 m. liepos 8 d. sprendimu Nr. T-VII-987 „Dėl specialiojo plano tvirtinimo ir pripažinimo Varėnos rajono bendrojo plano sudedamąja dalimi“
23. Varėnos rajono šilumos ūkio specialusis planas, patvirtintas Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2005 m. kovo 9 d. sprendimu Nr. T-V-532. TPD registracijos Nr. T0009761
24. Varėnos rajono savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planas iki 2030 m., patvirtintas Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2023 m. balandžio 4 d. sprendimu Nr. T-IX-1150. Prieiga internete: [55.VarenosRS.pdf](#)
25. Varėnos miesto centrinio kvartalo energinio efektyvumo didinimo programa, patvirtinta Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2019 m. sausio 29 d. sprendimu Nr. T-VIII-1151 „Dėl Varėnos miesto centrinio kvartalo energinio efektyvumo didinimo programos patvirtinimo“. Prieiga internete: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/44cf3620294a11e9a505bd13c24940c9?jfwid=>
26. UAB „Varėnos šiluma“ pateikti duomenys
27. Varėnos rajono savivaldybės 2018–2028 metų strateginis plėtros planas. Prieiga internete: <https://varena.lt/veiklos-sritys/strateginis-planavimas/varenos-rajono-savivaldybes-2018-2028-metu-strateginis-pletros-planas/>
28. UAB „Varėnos šiluma“ strateginis veiklos planas 2022–2026 metams. Prieiga internete: https://www.vsiluma.lt/uploads/%C4%AFk%C4%97limai/planai/2022-2026%20metu_strateginis%20planas.docx
29. Varėnos rajono savivaldybės aplinkos monitoringo 2023 – 2028 metų programa, patvirtinta Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2023 m. balandžio 4 d. sprendimu Nr. T-IX-1149. Prieiga internete: [VARENOS PROGRAMA suderinta .pdf](#)
30. Varėnos rajono savivaldybės aplinkos monitoringo ataskaita už 2024 m. Prieiga internete: [Varėnos-r.s.-apl.-monit.-ataskaita-2024-m..pdf](#)